

Skarb pożyczony od wnuków

Ze Zbigniewem Szelażem, Nadleśniczym Nadleśnictwa Łopuchówko, rozmawia Merkuriusz

Merkuriusz Nadleśnictwo Łopuchówko tak naprawdę powinno się chyba nazywać Poznań, gdyż to w jego granicach położona jest znaczna część Waszych lasów?

Także lasy nadleśnictw Babki i Konstantynowo sięgają Poznania. Bliskie sąsiedztwo mieszkańców stolicy Wielkopolski skłania do podejmowania przez nas różnorodnych działań informacyjnych i edukacyjnych. To one są bowiem najlepszą formą ochrony lasów. Zakazać wstępu do nich nie można, należy więc przekazać ludziom wiedzę o leśnym środowisku oraz jak powinni się w nim zachowywać. Staramy się też stworzyć w wyznaczonych rejonach takie warunki do spacerowania i wypoczyniania, by dostarczało to ludziom jak najwięcej atrakcji, a jednocześnie nie szkodziło lasom oraz ich dzikim mieszkańcom.

Merkuriusz Dlatego zainicjowaliście realizację projektu Wirtualnego Laboratorium Interaktywnego Nauczania...

Skrót WLIN, który można też tłumaczyć jako Woda, Las i Natura, to jeden z elementów projektu edukacyjnego, którego celem jest upowszechnienie wiedzy o środowisku.

W realizacji przedsięwzięcia uczestniczyło wiele instytucji i organizacji. Uzyskaliśmy też dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Łączny koszt przedsięwzięcia wyniósł 1,3 mln zł. Dzięki tym środkom mamy ścieżkę ekologiczną, komputerowe programy interaktywnego nauczania, laboratoria, dwie stacje pomiarów meteorologicznych. Z wszystkich tych urządzeń mogą bezpłatnie korzystać uczniowie szkół różnego stopnia. Zapraszamy ich oraz nauczycieli na lekcje w Łysym Młynie, które na pewno będą ciekawe i dostarczą wiele informacji.

Merkuriusz Już sam drewniany młyn robi wrażenie.

Przez lata popadł on w ruinę. Nadleśnictwo z własnych środków przeprowadziło jego gruntowną modernizację. Drewniany obiekt odbudowano zgodnie ze starymi zasadami sztuki ciesielskiej. Bez gwoździ i śrub, jedynie przy pomocy drewnianych kołków. W budynku zachowano niektóre z młyńskich urządzeń, które uświadamiają, jak niegdyś funkcjonował. Przygotowaliśmy ekspozycje prezentujące najmniejszych

mieszkańców lasów – owady. W ramach programu powstało bowiem Centrum Ochrony Pachnicy Dębowej, której obecnie naukowcy poświęcają wiele uwagi. Jak żartobliwie mówimy, stała się prawdziwą „celebrytką” wśród leśnych owadów.

Merkuriusz Na czym polega znaczenie tego gatunku?

W unijnych dyrektywach został on uznany za gatunek wskaźnikowy. Pachnica

żyje w próchnowiskach i jej występowanie świadczy o prawidłowym funkcjonowaniu całego systemu leśnego. Jest uznawana za gatunek parasolowy, żeby bowiem chronić pachnicę, trzeba chronić cały ekosystem.

W naszych lasach pachnica występuje licznie, co dobrze świadczy o ich stanie. Warto pamiętać, że spróchniałe drzewa są doskonałym siedliskiem owadów. Na żywym dębie występuje około 150 gatunków, ale na martwym, próchniejącym drzewie można się ich doliczyć 550.

Merkuriusz **Owady nie są jedyną atrakcją przyciągającą w lasy rzesze turystów.**

Wiosną najgłośniejszą jest o Śnieżycowym Jarze. Niezwykle jest bowiem występowanie śnieżyc, pięknych górskich roślin, na terenie nizinnym. Pomimo że rosną poza granicami swego naturalnego środowiska, znalazły dobre warunki do rozwoju i ich obszar występowania wzrósł do 9 hektarów. Atrakcją na skalę światową jest rezerwat

Morasko, na którego obszarze można znaleźć pozostałości meotyru sprzed kilku tysięcy lat. Przez cały rok dużym zainteresowaniem cieszy się Dziewicza Góra z wieżą widokową. Z myślą o licznych turystach pragnących odwiedzić te miejsca zamierzamy urządzić w ich pobliżu nowoczesne parkingi. Skorzystają na nich zmotoryzowani oraz las. Wygodne miejsca postojowe powinny zniechęcić do wjeżdżania samochodami między drzewa.

Myślimy też o rowerzystach, których jest coraz więcej. Dla nich powstanie ścieżka rowerowa, którą będzie można dojechać do Łysego Młyna oraz innych ciekawych miejsc.

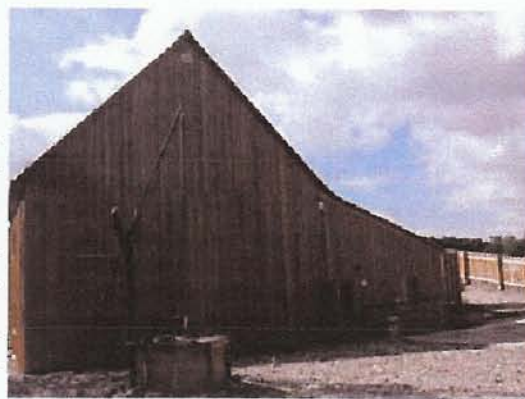
Merkuriusz **Na terenie Nadleśnictwa znajduje się także Puszcza Zielonka, której okolice cieszą się szczególnym zainteresowaniem inwestorów budowlanych.**

To duży kompleks leśny w granicach aglomeracji poznańskiej, na terenie której prowadzone są liczne inwestycje. Dobrze, że z pomocą środków unijnych realizowany jest projekt rozbudowy sieci

kanalizacyjnych w tym rejonie. Na obrzeżach puszczy budowanych jest bowiem wiele osiedli. Granice puszczy liczą około 50 km, a naliczyłem tam 22 powstające osiedla. Często stawiane są w jej otulinie, która właśnie powinna ją chronić.

Merkuriusz **Presja na lasy narasta. Jak możemy ją minimalizować?**

Lasy są i będą dla ludzi. Jednak musimy pamiętać, że te przyrodnicze bogactwa nie tyle odziedziczyliśmy po ojcach, ile pożyczylimy je od naszych wnuków. Powinniśmy zatem przekazać im je w jak najlepszym stanie. Mam nadzieję, że podejmowane przez nas różnorodne działania edukacyjne uświadomią to ludziom. ■

„Budowa sieci nauczania na rzecz środowiska oraz ochrona pachnicy dębowej na obszarze wytypowanym do sieci Natura 2000 PLH300001 Biedrusko”

Głównym celem projektu dofinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego jest: poprawa poziomu edukacji ekologicznej kształtującej właściwe postawy społeczne w odniesieniu do środowiska, powstanie trwałych sieci współpracy i wymiana informacji w zakresie edukacji ekologicznej, zapewnienie ciągłości i istnienia pachnicy dębowej wraz z jej siedliskiem. Na projekt składają się następujące przedsięwzięcia:

Wirtualne Laboratorium Interaktywnego Nauczania (WLIN) oparte na monitoringu środowiska. System laboratorium wirtualnego jest platformą wspomagającą przeniesienie informacji o środowisku leśnym i wodnym, zachodzących zjawiskach atmosferycznych i właściwościach fizycznych powietrza. Główną jego zaletą jest pełna dostępność informacji, przedstawienie ich w sposób atrakcyjny i niekonwencjonalny z możliwością wykorzystania treści w procesie edukacji. Do systemu podłączone są urządzenia umożliwiające ciągłą obserwację otoczenia (interaktywne kamery internetowe) oraz pomiar warunków atmosferycznych (stacja meteo).

Centrum Ochrony Pachnicy Dębowej w Łysym Młynie. Głównym celem powstania centrum jest podjęcie czynnej ochrony pachnicy dębowej na terenie wytypowanego obszaru Natura 2000 Biedrusko i w całej dolinie Warty oraz wypracowanie zasad postępowania ochronnego przeznaczonych do powszechnego

stosowania. Działalność centrum prowadzona jest w dwóch płaszczyznach – edukacyjno-popularyzatorskiej oraz naukowej. Zorganizowano niedawno międzynarodową konferencję „Pachnica dębowa (Osmoderma eremita) jako przykład gatunku parasolowego. Martwe drewno a bioróżnorodność biologiczna ekosystemów”.

Utworzenie ekspozycji poświęconej roli martwego drewna w lesie. Ekspozycja prezentuje złożoność ekosystemów leśnych na przykładzie starych i obumierających drzew oraz pozostającego w lesie martwego drewna.

Utworzenie ścieżki edukacyjnej związanej z rolą wody w środowisku. Te zagadnienia prezentowane będą na przystankach umiejscowionych na liczącej ponad 1,5 km ścieżce edukacyjnej wyznaczonej wokół stawu młyńskiego.

Centrum Ochrony Pachnicy w Łysym Młynie to możliwość organizacji: „zielonej szkoły”, lekcji przyrody, geografii, biologii itp., zajęć międzyprzedmiotowych oraz kółek zainteresowań. Korzystanie z obiektu jest nieodpłatne.

Centrum otwarte jest w dni powszednie w godz. 8-15. W dniach wolnych od pracy możliwe jest zwiedzanie dla grup powyżej 10 osób, po uprzednim uzgodnieniu terminu.

Kontakt:
e-mail: kontakt@pachnica.pl
Zapraszamy na strony www.wlin.pl oraz www.pachnica.pl